Contributed by David Dessers
vrijdag, 12 januari 2007 - Last Updated zaterdag, 09 juni 2007

Tot 1994 zetelde Lode Van Outrive voor de toenmalige SP in het Europees Parlement. Regelmatig kwam hij in botsing met de top van de partij. Toen al hij vond hij een medestander in "dat andere zwarte schaap" Jef Sleeckx en werkte hij nauw samen met George Debunne, die op dat moment het Europees Vakverbond leidde. Anno 2006 staan de drie aan de wieg van het Comité voor een Andere Politiek. "Zelf ben ik voorstander van deelname aan de federale verkiezingen van 2007, maar we zullen die vraag op 28 oktober voorleggen aan een brede vergadering.", stelt Lode Van Outrive in een gesprek met Rood. "Vooral ook fenomenen als de SP in Nederland of de Linkspartei in Duitsland hebben me aan het denken gezet."

Lode Van Outrive: Ik zetelde vijf jaar in het Europees Parlement, namens de SP. Maar zeer snel raakte ik al eens in meningsverschil met de partijtop. Onder andere en zeker met Louis Tobback. Hoe kwam dat? Wel, omdat ik me heel regelmatig socialistischer voelde dan de Socialistische Partij. Ik behoorde niet tot de eeuwige ja-knikkers. In het Europees Parlement namen wij met de progressieve meerderheid die we daar hadden wel eens standpunten in die allerminst de goedkeuring wegdroegen van de top van de SP. En ook op die momenten stelde ik vast dat we ons socialistischer opstelden dan de Vlaamse SP. Zeker dan de top ervan.

Binnen de partij kwam ik vaak een ander zwart schaap tegen, namelijk Jef Sleeckx. Ook hij voelde zich regelmatig méér socialist dan de Socialistische Partij. Tijdens die ganse periode in het Europees Parlement heb ik altijd zeer sterk samengewerkt met George Debunne, die toen zeer verantwoordelijke functies waarnam in het ABVV en het Europees Vakverbond. We onderhielden zeer regelmatige contacten. Die samenwerking met de vakbonden was ons veel waard. Vandaar dat ik zowel Jef Sleeckx als George Debunne zeer goed ken. Toen zij op mij een beroep deden, aanvankelijk rond het verzoekschrift over de Europese grondwet en daarna rond het Comité voor een Andere Politiek, was ik meteen bereid om mee te werken. Ik vind immers dat er in België vooral aan liberale en conservatieve politiek wordt gedaan. Aan de linkerzijde ontstond er op die manier een open ruimte, die we nu moeten invullen. Vooral fenomenen als de SP in Nederland of de Linkspartei in Duitsland hebben me aan het denken gezet. Ook in Frankrijk probeert men iets op te bouwen links van de traditionele partijen. Dat hebben we ook in België nodig. Persoonlijk vind ik het bovendien belangrijk om dit op Belgisch niveau te doen. Er moet een rem gezet worden op de communautariseringswoede. We moeten vooral in de richting van Europa denken, niet in de richting van verdere communautarisering. We hebben nood aan Europese oplossingen voor een heel aantal problemen.

"De SP.A omhelst het liberalisme"

Wat ik tijdens mijn periode in het Europees Parlement (1989-1994) aantrof in de SP, zie je vandaag ook weer in de SP.A. Het zijn steeds weer variaties op hetzelfde. Vandaag omhelst de SP.A op een ongelooflijke manier het liberalisme. Wij vroegen een volksraadpleging rond de Europese grondwet, omdat we van oordeel waren dat het ontwerp niet deugde en in het bijzonder omdat het bepaalt dat er maar één soort economie mogelijk is, namelijk de liberale economie. Als je dan ziet dat socialistische partijen die grondwet steunen, dan is dat toch onbegrijpelijk... Hoe kan dat nu? Dat gaat eigenlijk regelrecht tegen hun eigen principes in. Met ons initiatief rond de grondwet is het eigenlijk allemaal begonnen. We stelden vast dat we gesteund werden door syndicalisten, niet enkel van het ABVV maar ook van het ACV. Nadien is er het generatiepact gekomen. Ook daar werden de mensen geconfronteerd socialisten die meewerken aan een liberaal concept. Verworven rechten werden teruggeschroefd. Vandaag kan je de gevolgen ervan vaststellen als je kijkt naar de ontslagen bij Agfa Gevaert. Onmiddellijk blijkt dat je er met het generatiepact niet in slaagt om een oplossing te vinden voor al die mensen. Een aantal rechten voor deze mensen, werd hen door het generatiepact ontnomen.

Tot nu is het Comité vooreen Andere Politiek (CAP) in de eerste plaats een beweging. Maar we stellen vast dat onze beweging vandaag behoorlijk wat steun krijgt vanuit de syndicale en

werknemerswereld. Dat is basis waarop de nieuwe beweging gebouwd wordt. Toch moeten we ook oog hebben voor armen, thuislozen en alle mensen die vandaag gemarginaliseerd worden. Die traditionele partijen mikken allemaal op stemmen uit het centrum. Ondertussen laten ze vele categorieën van mensen in de steek. De traditionele partijen zijn gericht op mensen uit de middenklasse. Je kan dat enkel maar vaststellen.

"Een optelsom van bestaande groepen volstaat niet"

Persoonlijk vind ik het zeker nodig om deel te nemen aan de federale verkiezingen van 2007. Alleen kunnen we dat niet met enkele mensen beslissen. Op onze politieke conferentie van 28 oktober zullen we de vraag over verkiezingsdeelname voorleggen aan een ruime vergadering. Zo komen we te weten wat die mensen daarvan denken. Als blijkt dat een onvoldoende aantal mensen die idee steunen, dan moeten we misschien voorlopig toch een beweging blijven. Wij hebben getracht om alle progressieve groepen bijeen te krijgen. Maar samen moeten we dat trachten te overstijgen. We moeten nu gaan naar de brede basis van werknemers, van gemarginaliseerden… Dat is alvast de bedoeling. Enkel een optelsom van enkele linkse groeperingen zal niet volstaan.

De samenwerking met de Franstalige vleugel van Une Autre Gauche gaat de goede kant op. Dat heeft een beetje tijd gevergd. We hebben wat discussiepunten gehad. Maar dat is normaal, gezien onze geschiedenis toch een andere is dan die van UAG. Het heeft dus even geduurd voor we elkaar konden vinden. Maar ik heb de indruk dat we nu op goede weg zijn. Dat biedt het perspectief op een goede samenwerking tussen Franstaligen en Nederlandstaligen. Voor mij is dat belangrijk. De belangrijkste -maar niet alle- problemen van vandaag zijn van socio-economische aard. Die problemen stellen zich evenzeer voor Franstaligen als voor Nederlandstaligen. Dus moeten we ze ook samen politiek aangrijpen. Daarnaast zullen we ons echter ook moeten uitspreken over enkele andere kwesties, zoals de situatie van mensen zonder papieren. We hebben nood aan een klaar en duidelijk standpunt daarover. Daarbij komt het er vooral op aan om ons niet, zoals de centrumpartijen, te laten beïnvloeden door het Vlaams Belang.

"Vandenbroucke blaast de verzuiling nieuw leven in"

Vandaag ben ik ook actief tegen de onderwijsplannen van Frank Vandenbroucke. Ten eerste stel ik de communautarisering van het onderwijs in vraag. Ook in dat dossier ben ik voorstander van een globale politiek, die gericht is op het realiseren van Europese politiek. Voorts denk ik dat we snel akkoord kunnen gaan dat er in België te weinig middelen worden besteed aan het onderwijs. Bovendien stellen er zich ook nog andere problemen. Ik hoor mensen protesteren die stellen dat Vandenbroucke de diversiteit in het onderwijs te weinig steunt en zodoende concentratiescholen in de hand werkt. Ook de link tussen onderwijs en werkgelegenheid is belangrijk voor mij. We zouden zoveel mogelijk middelen moeten vrijmaken om jonge mensen aan een baan te helpen, een bezigheid te verschaffen. Dat zou in mijn ogen veel sociale problemen van de baan helpen. Ook verzetten we ons ook tegen de plannen van Vandenbroucke om te gaan subsidiëren op basis van het aantal afgeleverde diploma's. Subsidies moeten toegekend worden op basis van het aantal inschrijvingen. Dat is een veel democratischer beginsel.

Dat ontwerp brengt ook een nieuwe verzuiling met zich mee. Zo wil men absoluut dat de Katholieke Universiteit Brussel aansluit bij de KULeuven. Volgens mij zou men in Brussel beter kiezen voor een twee-talige Universiteit Brussel, waarin zowel de Saint Louis, de KUB, de VUB als de ULB betrokken zouden kunnen worden. Samen zouden die dan de Universiteit Brussel kunnen vormen. Dat is een veel beter project dan opnieuw te kiezen voor verzuiling. Ik heb zelf les gegeven aan de universiteit van Ottawa in Canada. Dat is een tweetalige universiteit, omdat Ottawa ook een tweetalige hoofdstad is, Frans en Engels. Brussel is eveneens een tweetalige regio en zou dus een tweetalige universiteit moeten hebben, met veel ruimte voor uitwisseling van programma's, waar studenten vakken uit een ander taalregime kunnen kiezen… Dit kan trouwens ook kennis van de tweede landstaal in de hand werken. Dat is een veel opener en Europesere opvatting over universitair onderwijs. Onderwijs is eigenlijk één van de dossiers waarover we een goede discussie moeten

voeren in de nieuwe beweging. De centrale vraag voor het Comité voor een Andere Politiek luidt: wat houdt een andere onderwijspolitiek concreet in voor ons? Het gaat dan over meer dan alleen maar meer middelen.

"Heel het gerechtelijk systeem herbekijken"

Vandaag hoor je onder druk van de ontsnapping van 28 gedetineerden in Dendermonde pleiten voor een publiek-private samenwerking rond gevangenissen. Zelf heb ik gedurende tien jaar onderzoek gedaan in Leuven Centraal. Er bestaan actuele Engelse rapporten, die allemaal heel erg negatief uitvallen voor de privatisering. Het winstbejag van die private firma's, hun reden van bestaan, gaat zeer vlug ten koste van de behandeling van gedetineerden. In Engeland kan je heel goed zien hoe contracten die afgesloten werden met de privé rond de verzorging van gedetineerden, tijdens de eerste fase zeer goed worden nageleefd maar geleidelijk aan worden afgebouwd. Die firma's zijn er steeds op uit om aan kostenbesparing te doen om op die manier hun winst te verhogen. Voorbeelden genoeg uit het buitenland om dergelijke voorstellen te counteren. Principieel moet het trouwens een taak van de overheid blijven. Justitie is de laatste jaren in ieder geval een zeer verwaarloosd domein. Op politioneel vlak is er wel één en ander gebeurd, maar de hervorming van justitie is voor een goed stuk blijven steken. Alles hangt natuurlijk samen. Je kan niet enkel iets doen aan gevangenissen, zonder ook iets te doen aan de strafrechtsverdeling. Er is nood aan een grondig onderzoek over heel het gerechtelijk systeem. In België is er daar relatief weinig onderzoek rond gevoerd. Men weet veel te weinig hoe de zaken werken.

"Werkmensen stemmen uit woede en frustatie op VB"

Het is zeer goed mogelijk dat het Vlaams Belang bij de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober nog heel wat punten zal scoren. Waarom? Omdat er op vele plaatsen geen alternatief bestaat. Men weet intussen toch dat heel wat werkmensen én vakbondsmensen reeds voor het Vlaams Belang hebben gestemd, uit woede en frustratie, bij gebrek aan een alternatief. De kans bestaat dus dat dit zich opnieuw zal voordoen op lokaal vlak. Mochten we met het CAP en UAG naar de verkiezingen gaan, zou dat misschien de mogelijkheid bieden aan dergelijke mensen om toch op een andere partij te stemmen en terug de oversteek naar links te maken. Maar laten we eerst 28 oktober afwachten en kijken wat er daar leeft. De wil om kiezers weg te houden van het Vlaams Belang en terug te halen naar de linkerzijde, vormt voor mij een grote motivatie. We stellen toch gewoon vast dat de andere partijen daar niet in lukken.

"Kritische SP.A-leden worden uitgerangeerd"

Ik hoop dat ook de PvdA nog zal beslissen om ons te steunen. Die mensen kijken vandaag de kat uit de boom. Ik zou hun deelname belangrijk vinden gezien ze ook electorale ervaring hebben. Ze zouden een geweldige bijdrage kunnen leveren. Helaas weten we nog steeds niet waar we aan toe zijn met hen. Voor SP.A-rood, de beweging van SP.A-leden die binnen de partij de oppositie aanvoeren, vrees ik dat ze geen kans maken. Ik heb zelf kunnen vaststellen dat mensen met een meer kritische blik binnen de SP.A niet aan bod komen. Ze worden uitgerangeerd. Volgens mij is het uitgesloten dat SP.A-rood ook maar iets zal thuis halen. Ik zie echt niet in hoe. Vooral omdat die top zo liberaal georiënteerd is en geen kritiek daarop duldt. In mijn tijd was het vooral Tobback die alles te zeggen was, ook al was Vandenbroucke eigenlijk voorzitter. Vandaag zijn het enkele mensen die de dienst uitmaken. Ze zijn gekend en worden om de beurt voorzitter van de partij. Je kan nu al voorspellen dat Freya Vanden Bossche de volgende voorzitter zal worden. Als mensen mij de vraag stellen wat er misloopt met de democratie in Europa, dan zeg ik steevast dat het probleem start bij de grote politieke partijen. Die werken zelf helemaal niet democratisch. Enkele mensen hebben het voor het zeggen, samen met de ministers of de kandidaat-ministers. Het valt daarbij trouwens ook op dat die tops van die verschillende partijen elkaar onderling erg goed verstaan. Maar ze weigeren te luisteren naar wat er binnen hun partij zelf leeft.

We hebben ook nog steeds contacten met de 15-decemberbeweging, de bewegingen voor kritische

syndicalisten die opkomen voor "een andere politiek". We willen zeker verder met hen het debat voeren over de noodzaak van een politiek alternatief. Natuurlijk weten we ook wel dat binnen die beweging vooral de PvdA zich roert. We hopen dus niet dat die de 15-decemberbeweging weg van het electorale terrein wil houden, om dan zelf de baan vrij te hebben als PvdA. Maar goed. Het debat is volop aan de gang. Wij willen in ieder geval de vraag over verkiezingsdeelname voorleggen aan een brede vergadering en eens kijken wat er daaruit komt.

"We vissen niet in dezelfde vijver als Groen!"

Ik heb zelf zeker sympathie voor Groen! en heb er ook verschillende keren voor gestemd. Ze bevallen me meer dan de traditionele partijen. De groenen brengen punten aan de orde die de andere niet aan de orde brengen. Maar op sociaal-economisch gebied vind ik ze soms wat te schraal en te weinig doordacht. Ze geven natuurlijk prioriteit aan milieuproblemen en vanuit hun standpunt begrijp ik dat. Kijk, ik denk dat Groen! een kracht is waarmee we in de toekomst goed kunnen samenwerken. Ik ga er niet vanuit dat we mekaars concurrenten zijn, om de simpele reden dat we ons tot een totaal ander publiek richten. Groen! richt zich meer op een hoger opgeleid, intellectueel publiek, terwijl onze basis bestaat uit werknemers en gemarginaliseerden. In die zin denk ik niet dat we in mekaars vijver vissen.